

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ในอำเภอจังหวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยดำเนินการตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Rajabhat Mahasarakham University

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 30 คน และครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด จำนวน 30 คน รวมจำนวน 60 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 626 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 661 คน รวมจำนวนนักเรียน 1,287 คน รวมทั้งสิ้น 1,347 คน ปีการศึกษา 2546 ในอำเภอจังหวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 144 คน และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 152 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 296 คน ปีการศึกษา 2546 ในอำเภอจังหวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้มาโดยการเปิดตาราง เกรซีและมอร์แกน (1970 : 608 ; อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 187) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย 5 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนดงสิงห์ กลุ่มโรงเรียนดินคำบัวรอง กลุ่มโรงเรียนป่าฝาง กลุ่มโรงเรียนบ้านม่วงท่าลาด กลุ่มโรงเรียนเมืองจังหวัด ได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	ตัวแปรต้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง (จำนวน)
ดงสิงห์	ผู้บริหาร	6	6
	ครูผู้สอน	6	6
	นักเรียนชั้น ป.6	103	24
	นักเรียนชั้น ม.ต้น	142	33
ดินคำบัวรอง	ผู้บริหาร	7	7
	ครูผู้สอน	7	7
	นักเรียนชั้น ป.6	98	22
	นักเรียนชั้น ม.ต้น	271	62
ป่าฝ้า	ผู้บริหาร	5	5
	ครูผู้สอน	5	5
	นักเรียนชั้น ป.6	116	27
	นักเรียนชั้น ม.ต้น	125	29
ม่วงท่าลาด	ผู้บริหาร	6	6
	ครูผู้สอน	6	6
	นักเรียนชั้น ป.6	162	37
	นักเรียนชั้น ม.ต้น	123	28
เมืองจันทาร	ผู้บริหาร	6	6
	ครูผู้สอน	6	6
	นักเรียนชั้น ป.6	147	34
	นักเรียนชั้น ม.ต้น	-	-
รวม		1,347	356

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารและครูผู้สอน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้ผู้บริหาร 30 คน และครูผู้สอน 30 คน
2. การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนทั้ง 2 ระดับ แบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) จากจำนวนทั้งหมด 1,287 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 296 คน

3. เทียบสัดส่วนแล้วหาขนาดตัวอย่างจากการเปิดตาราง เครซีและมอร์แกน (1970 : 608; อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 187) ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 144 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 152 คน รวม 296 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 356 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน 1 ชุด และนักเรียน 1 ชุด

1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา อายุราชการ โรงเรียนเปิดสอนในระดับชั้น การมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และแหล่งความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้รับ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert Scale เกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

1.2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ ชั้นเรียนที่กำลังศึกษาอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ที่กำหนดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert Scale เกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และกำหนดโครงสร้างเนื้อหา

2.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

2.4 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างของเนื้อหา จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรง และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และวัดได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตลอดจนความชัดเจนของภาษา โดยปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

2.5.1 นายสมยศ คำแก้ว ผู้ตรวจราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประจำอำเภอจังหาร วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) พิจารณาให้ทำการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.5.2 นายรณชัย ศรีสุทธิธัญวรงค์ ศึกษานิเทศก์ระดับ 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 วุฒิ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) พิจารณาสถิติที่ใช้ในการวิจัย

2.5.3 นายปรีชา เสนารัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวโนนตาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 วุฒิ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) พิจารณาภาษาและโครงสร้าง

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 30 คน ของโรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่น .97 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.8 นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. ติดต่อประสานงานและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอจังหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 25 กันยายน - 9 ตุลาคม 2546 ได้รับคืนแบบสอบถามของผู้บริหารและครูผู้สอน 60 ชุด และนักเรียน 296 ชุด รวม 356 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด โดยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อและรายด้านตามเกณฑ์ค่าคะแนนที่กำหนดดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.0 เพื่อหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของประชากร และหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่าง แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร. 2542 : 73)

4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ในระดับปานกลาง

1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็น	ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม การวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาช (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ(Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของประชากร

2.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ตาม

Rajabhat Mahasarakham University